

#Aanneming van werk: Kan een onderaannemer nog opschorten als de prijsvastclausule alles dichttimmeret?

ECLI:NL:RBNHO:2026:2909

Inleiding

De zaak draait om een omvangrijk bouwproject voor Bejo Zaden, waarbij De Geus Bouw als hoofdaannemer optrad en Anton Bouw & Betontechniek als onderaannemer het betonskelet zou realiseren.

Hoewel de onderaannemingsovereenkomst pas in maart 2022 werd ondertekend, was Anton al sinds het najaar van 2021 aan het werk. De aanneemsom bedroeg ruim € 3,1 miljoen. Van belang is dat partijen een strikte prijsvastclausule waren overeengekomen: *“Zowel voorzienbare als onvoorzienbare kostenverhogende omstandigheden (...) worden niet verrekend en leiden nimmer tot een bijbetaling”* [documentcitaat].

Vanaf eind 2022 ontstond frictie. Anton meldde op 23 december 2022 dat zij haar werkzaamheden opschortte, onder meer vanwege een veiligheidsincident en een claim van ruim € 500.000 aan meerkosten.

Na tijdelijk herstel van de werkzaamheden liep het overleg opnieuw vast. Op 31 januari 2023 schortte Anton opnieuw op en weigerde prefab-elementen te leveren. De Geus Bouw sommeerde tot hervatting, maar Anton bleef weigeren. Op 8 februari 2023 bracht De Geus Bouw een omzettingsverklaring ex art. 6:87 BW uit: zij verlangde geen nakoming meer, maar vervangende schadevergoeding.

Opschorting en verzuim: de juridische kern

De rechtbank stelt vast dat Anton geen recht had op opschorting. De aannemer mag opschorten wanneer hij goede grond heeft te vrezen dat de opdrachtgever niet zal betalen (art. 6:263 BW), maar Anton kon die goede grond niet aannemelijk maken.

De vermeende afspraak dat De Geus Bouw € 650.000 zou bijbetalen, werd onvoldoende onderbouwd. Zelfs het door De Geus Bouw genoemde lagere bedrag van € 468.882 bood geen basis voor opschorting: het verschil tussen claim en aanbod is geen grond voor werkstaking.

Ook het beroep op een onveilige werkomgeving faalde. De Geus Bouw had immers gemeld dat de steigerproblemen waren opgelost.

Omdat Anton weigerde te hervatten ondanks sommaties, raakte zij in verzuim. Daarmee was De Geus Bouw gerechtigd de omzettingsverklaring uit te brengen. De juridische consequentie daarvan is cruciaal: de verbintenis van Anton tot uitvoering wordt omgezet in een verbintenis tot schadevergoeding, maar de betalingsverplichtingen van De Geus Bouw blijven volledig in stand. Anders dan bij ontbinding vindt geen ongedaanmaking plaats.

Beoordeling van de meerwerk- en wijzigingsposten

De rechtbank beoordeelt vervolgens een groot aantal posten afzonderlijk. De rode draad is dat Anton slechts aanspraak heeft op posten die óf voortvloeien uit een door De Geus Bouw opgedragen ontwerpwijziging, óf door De Geus Bouw zijn erkend, óf onvoldoende gemotiveerd zijn betwist.

Toewijzingen en afwijzingen: hoe de rechtbank het meerwerk filtert op onderbouwing en opdracht

De rechtbank honoreert een reeks posten omdat De Geus Bouw deze onvoldoende heeft betwist of zelfs heeft erkend. Zo wordt de aanzienlijke post voor extra trekbandwapening toegewezen, nu De Geus Bouw de hoeveelheden bevestigde maar geen onderbouwd alternatief voor de verrekenprijs gaf.

Ook de kosten voor het herstel van penanten worden toegewezen, omdat De Geus Bouw wel stelde dat al was betaald maar daarvoor geen bewijs leverde. Daarnaast worden kleinere posten zoals extra uitkisten door foutieve breedplaten, de huur van een schaftkeet, een aanpassing aan de prefab kern en de eerder erkende maar onbetaalde meerwerkposten MW 31 en MW 51 toegewezen.

De verrekenbare hoeveelheden worden eveneens toegewezen bij gebrek aan inhoudelijk verweer, en de resterende aanneemsom moet worden voldaan omdat de omzettingsverklaring meebrengt dat het werk juridisch als voltooid geldt. Daartegenover staat dat een groot aantal andere posten wordt afgewezen: Anton slaagt er niet in aannemelijk te maken dat sprake was van opgedragen ontwerpwijzigingen of een contractuele grondslag voor aanvullende betaling. De rechtbank benadrukt dat verwijzen naar producties zonder concrete toelichting in het processtuk onvoldoende is; het is aan de partij zelf om haar stellingen helder en volledig te onderbouwen.

Prijsstijgingen en onvoorziene omstandigheden

Een belangrijk juridisch onderdeel betreft de claim van Anton voor onvoorziene prijsstijgingen door de oorlog in Oekraïne. Anton beriep zich impliciet op art. 6:258 BW (onvoorziene omstandigheden). De rechtbank wijst dit resoluut af.

Partijen hadden immers een uitdrukkelijke prijsvastclausule opgenomen die zowel voorzienbare als onvoorzienbare kostenverhogingen uitsloot. Een beroep op 6:258 BW kan zo'n clausule doorbreken, maar alleen wanneer de omstandigheden zó uitzonderlijk zijn dat vasthouden aan de clausule naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Anton onderbouwde echter niet dat de prijsstijgingen specifiek het gevolg waren van de oorlog, noch waarom de clausule in dit concrete geval onaanvaardbaar zou zijn. De rechtbank merkt bovendien op dat de door Anton overgelegde Excel-overzichten "*volstrekt onleesbaar*" waren.

Schadeclaim De Geus Bouw: onvoldoende onderbouwd

De Geus Bouw vorderde ruim € 720.000 aan afbouwkosten. Hoewel zij in beginsel recht zou kunnen hebben op schadevergoeding wegens de toerekenbare tekortkoming van Anton, faalt de vordering volledig. De rechtbank stelt vast dat De Geus Bouw:

– geen inzicht geeft in welke werkzaamheden precies zijn verricht, – geen deugdelijke onderbouwing levert, – slechts eigen Excel-overzichten overlegt zonder toelichting.

Daarmee voldoet zij niet aan haar stelplicht. De vordering wordt integraal afgewezen.

Eindresultaat

De rechtbank komt tot een toewijzing van € 615.251,76, vermeerderd met wettelijke handelsrente vanaf 10 maart 2023, plus € 4.851,26 aan buitengerechtelijke kosten. De Geus Bouw wordt veroordeeld in de proceskosten in conventie én reconventie.

Wenk voor de praktijk

Deze uitspraak onderstreept drie belangrijke lessen voor bouwrecht en contractmanagement.

Ten eerste: opschorting is een zwaar middel. Een aannemer die opschort zonder solide juridische basis, manoeuvreert zichzelf snel in verzuim. Zeker in complexe bouwprojecten is het essentieel om betalingsgeschillen te blijven bespreken en te blijven presteren zolang geen duidelijke grond voor opschorting bestaat.

Ten tweede: meerwerk moet contractueel en feitelijk strak worden gedocumenteerd. De rechtbank is streng: zonder expliciete opdracht of aantoonbare instemming van de opdrachtgever is er geen recht op betaling. Verwijzen naar producties zonder toelichting is onvoldoende.

Ten derde: prijsstijgingen zijn alleen verhaalbaar wanneer de contractuele structuur dat toelaat. Een prijsvastclausule is hard. Wie toch een beroep wil doen op art. 6:258 BW moet concreet en overtuigend onderbouwen waarom vasthouden aan de clausule onaanvaardbaar is. Dat vereist economische data, causale onderbouwing en een duidelijke koppeling met de specifieke contractuele context.

Voor bouwbedrijven en juristen betekent dit vonnis dat duidelijke contractafspraken, tijdige communicatie en nauwkeurige documentatie het verschil maken tussen een succesvolle claim en een volledig verlies.

BDS Advocatuur
info@bdsadvocatuur.nl
Stadsplateau 27
3521 AZ Utrecht

B/DS™